

N:o 125.

Af Herr Jöns Pehrsson: Om förändring i sättet att i skuldfordringsmål bringa utslag och domar till verkställighet.

Nogsamt är bekant, huru lagsökningar och utmätningar höra till ordningen för dagen i många af landets delar, och det onda förökas ännu mer, emedan det är hufvudsakligen den fattigare befolkningen som deraf hemsökes och som ännu mer derigenom ruineras, derföre att fogdar och länsmän på många ställen hafva långa vägar att resa och måste ofta göra många resor, förrän panten kan afyttras. Ofta har en temligen välbergad mans all egendom åtgått till länsmannens resekostnader; fordringsegaren fått intet och hustru och barn hemfallit åt fattigvården. Vore nu någon inom hvarje församling boende, som finge verkställa enskilda personers utslag, så blefve lidandet mindre. Med uppbörden af Kronans medel, nästan af alla slag, på landet, tillgår det i sjelfva verket på så sätt, att största delen af de skattskyldige icke förmå betala vid skattemötena, och derefter sänder fogden restlängderna till hvarje sockens fjerdingsman, som måste indrifva och redovisa medlen och dervid ofta utmäta och försälja egendom. När detta låter sig göra med Kronans uppbörder, mången gång till högst betydliga summor, må man icke med skäl kunna påstå, att det icke skulle låta sig göra med enskildes fordringar? Må man icke, såsom sistlidet års Riksdags Lag-Utskott anförde, påstå: att det icke låter sig göra, för det man icke på förhand kunde veta, om lös eller fast egendom vore att tillgå. Jag tror att en inom hvarje socken boende person kan lika väl beskrifva och värdera en fastighet och hafva vida bättre reda på dess värde, än en aflägsset boende och ofta nog ung och oerfaren länsman. Hur går det väl nu till vid utmätningar? Jo! sålunda, att då länsmannen kommer till en bonde med ett utslag till verkställighet, så händer ofta nog, att icke lösegendom finnes motsvarande

skulden. Då måste länsmanen resa hem och till en annan dag tillkalla tvänne nämndemän för att värdera fastigheten. Försäljningen af fastighet som blifvit utmätt, tillhör endast fogden eller landssekreteraren; således finner hvarje förnuftig menniska, att inom hvarje kommun finnas numera så kvalificerade personer, inom eller utom kommunalnämnden, att de kunna verkställa utmätning och försäljning af egendom lika bra, om ej bättre, än länsmän, enär de stå i närmare beröring med folket och kunde mången gång lindra den fattiges förlust.

Hvarföre jag vördsamligen anhåller att Riksdagen ville besluta:

- 1:o) att hvarje kommun på landet eger rätt, att på kommunalstämma, inom eller utom kommunalnämnden, utse en trovärdig person, som skall verkställa alla de exekutiva förrättningar, som inom kommunen kunna förekomma i fråga om utmätning af lös och fast egendom, äfvensom af försäljning af lös egendom som utmätt blifvit, och att kommunalnämnden ansvarar för redovisningen af medlen;
- 2:o) förr än utslag och domar kunna verkställas, böra de vara för verkställighet påskrifna af hvarje fogderis fogde eller öfverexsekutor, och vare kommunens antagne exsekutor redovisning skyldig till denne, på sätt gällande författningar stadga;
- 3:o) i de kommuner, som antaga exsekutor inom sig, bör ej fogde eller länsman få verkställa utslag eller exekutiv förrättning. Af kommunen antagen exsekutor bör aflönas på sätt om fjerdingsmän är föreskrifvet.

Om remiss häraf till Lag-Utskottet anhålles vördsammast.

Stockholm den 24 Januari 1868.

Jöns Pehrsson
från Kronobergs län.
